

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26CoPom/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2322201398
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Benkovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2322201398.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Janka Benkovičová a sudcov: JUDr. Ľuboslava Vanková a Mgr. Matúš Staríček v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: F. F., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom D. B. XXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, so sídlom Staničná 5, Galanta, dieťa rodičov: matka V. F., narodená XX.X.XXXX, trvale bytom D. B. XXX, zastúpená: JUDr. Pavol Gráčik, advokát, so sídlom Farská 40, Nitra, otec W. F., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom D. B. XXX, o neodkladné opatrenie, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Galanta č. k. 19PPOm/2/2022-23 zo dňa 8.4.2022, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie výrokom I. návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, výrokom II. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Napadnuté uznesenie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ustanovení § 2 ods. 1, § 360 ods. 1, § 365 ods. 1, § 52 Civilného mimosporového poriadku, § 324 ods. 1, 2, 3, § 325 ods. 1, § 329 ods. 1, 2, § 330 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku.

3. Návrhom zo dňa 7.4.2022 sa matka domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloletú do jej osobnej starostlivosti až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 21P/154/2021. Matka v návrhu uviedla, že s otcom je v manželskom zväzku, pričom ich manželstvo sa postupom času zmenilo tak, že otec začal byť voči matke veľmi agresívny a okrem iného jej bol neverný. Z uvedeného dôvodu matka podala návrh na rozvod manželstva. Matka poukázala na to, že dlhé roky znášala ponižovanie zo strany otca, fyzické a psychické útoky, ktoré pretrvávajú približne od roku 2013. Práve z dôvodu stupňujúceho sa agresívneho správania otca a klesajúceho psychického a fyzického stavu matky, sa rozhodla podať na otca trestné oznámenie. Dňa 3.4.2022 išla matka pre maloletú k otcovi, spolu so svojou matkou, pričom otec sa nezdržal ani v jej prítomnosti vulgarizmov a vyhrážania. Následne sa snažil dobiť do jej auta, v ktorom sa už v tom čase nachádzala aj maloletá, pričom búchal do okna a vyhrážal sa matke zabitím. Následne po odchode z adresy otca, ich otec začal prenasledovať svojim motorovým vozidlom až po miesto, kde býva matkina sestra, kde sa jej začal opätovne vyhrážať, pričom svedkom týchto incidentov bola opätovne aj sestra matky. Matkina matka bola celou situáciou tak poznačená, že bola nútená jej zavolať aj rýchlu lekársku pomoc. Matka má strach o svoj život, pričom jej obava, že otec svoje vyhrážky aj reálne naplní, vyplývajú z toho, že ju už dlhodobo dokázal psychicky a fyzicky týrať, pričom nemal problém svoje útoky na jej osobu stupňovať tak, že sa neraz musela podrobiť lekárskemu vyšetreniu. Dokonca bola ambulantne sledovaná psychiatrickou. Za veľmi podstatné skutočnosti je podľa názoru matky potrebné posúdiť a vziať do úvahy najmä tú skutočnosť, že uvedené prejavy otca sa už vyskytujú

aj v prítomnosti maloletej. Dňa 6.4.2022 otec prišiel do domácnosti matky a násilím jej chcel odňať maloletú, a to za pomoci piatich matke neznámych mužov. Išlo o večerné hodiny, približne 19:00 - 20:00 hod., pričom títo muži sa jej preukazovali nejakými preukazmi a tvrdili, že sú z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a začali jej brať maloletú. Akonáhle ich matka začala natáčať za účelom získania dôkazu, tak maloletú pustili a ona si maloletú zobrala k sebe, keďže jej maloletá hovorila, že chce ísť k matke. Následne títo muži nasadli do auta a odišli. Maloletá bola po tomto incidente zo dňa 6.4.2022 viditeľne preľaknutá a vyplašená. Psychika maloletej je najmä v poslednej dobe nevyrovnaná, čo sa preukazuje tým, že v poslednej dobe na nej spozorovala, že v noci býva plačlivá, čo sa na jej správaní doposiaľ nepreukazovalo. Preto akýkoľvek incident podobný tomu, aký sa odohral aj dňa 6.4.2022, je veľmi nepriaznivý pre maloletú a skutočne spôsobilý ohroziť jej život, zdravie a priaznivý vývoj. Konanie otca v matke vyvoláva aj podozrenie, že chce maloletú zobrať k sebe bez toho, aby jej bolo umožnené sa s ňou stýkať, čo sa v podstate už aj stalo v období krátko po tom, ako opustila spoločnú domácnosť, v priebehu mesiaca február 2022, konkrétne v dňoch 10.02.2022 do 19.02.2022. Podľa matky sú konaním otca jednoznačne naplnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle ustanovenia § 365 Civilného mimosporového poriadku, nakoľko popísanými situáciami je podľa názoru matky jednoznačne život, zdravie ako aj priaznivý vývoj maloletej vážne ohrozený, resp. je toho názoru, že v tomto prípade už došlo k reálnemu narušeniu života, zdravia a priaznivého vývoja. Z dôvodu popísaných skutkových okolností je zároveň zrejmé, že konanie otca má znaky recidívy a je možné očakávať ďalšie úkony zo strany otca, ktoré však ani náznakom nie je možné označiť za zákonné a ani za kroky, ktoré by priaznivo vplývali na maloletú. Otec svojim konaním neberie ohľad na útlý vek maloletej a vo svojom konaní uprednostňuje spôsoby, ktoré by mali nepriaznivý vplyv na maloletú, jej život, zdravie a priaznivý vývoj. Skôr naopak, realizuje doslovne mocenské postupy, nehľadiac na záujmy matky a maloletej. Konanie otca preukázateľne realizuje účel fyzického zmocnenia maloletej, z čoho jednoznačne vyplýva potreba dočasnej úpravy pomerov v podobe zverenia maloletej do osobnej starostlivosti matky, a to na čas do právoplatného skončenia konania vedeného tamojším súdom pod sp. zn. 21P/154/2021.

4. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že maloletá má sedem rokov, pochádza z manželstva rodičov, ktoré doposiaľ nebolo rozvedené, avšak na tamojšom súde toho času prebieha konanie pod sp. zn. 21P/154/2021 o rozvod manželstva a úpravu výkonu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva. Okrem uvedeného konania na tamojšom súde prebieha aj konanie pod sp. zn. 32P/57/2022 o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom sa domáha, aby súd rozhodol o odovzdaní maloletej do osobnej starostlivosti otca o.i. z dôvodu, že v domácnosti matky nie sú vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie starostlivosti o maloleté dieťa.

5. Vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že nie je dôvodné nariaďovať neodkladné opatrenie tak, ako to žiadala matka, keďže matka neosvedčila akútnu potrebu poskytnúť ochranu maloletej postupom podľa ustanovenia § 365 Civilného mimosporového poriadku. Matka, ktorá v súčasnosti osobne zabezpečuje starostlivosť o maloletú a túto starostlivosť naďalej zabezpečovať aj mieni, si zvolila nesprávny právny prostriedok ochrany jej rodičovských práv, keďže za aktuálneho stavu, pokiaľ nie je život, zdravie a priaznivý vývoj maloletej vážne ohrozený alebo narušený práve v starostlivosti matky, prichádza u matky do úvahy iba možnosť nariadenia neodkladného opatrenia podľa ustanovenia § 361 Civilného mimosporového poriadku, ktorým by súd maloleté dieťa dočasne ponechal v starostlivosti matky. Takýto postup však matka nenavrhol a ani súd prvej inštancie k tomu nepristúpil vzhľadom na prebiehajúce konanie na tamojšom súde pod sp. zn. 32P/57/2022 o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom súd aktuálne zabezpečuje podklady k rozhodnutiu. Maloletá sa toho času nachádza v starostlivosti matky, pričom súd prvej inštancie v čase vydania tohto rozhodnutia nemal osvedčené zanedbanie tejto starostlivosti matkou. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia tvrdené skutočnosti o agresívnych výstupoch otca voči matke a rodičovský boj o maloletú neosvedčujú potrebu nariadenia neodkladného opatrenia podľa ustanovenia § 365 Civilného mimosporového poriadku s tým, že všetky matkou tvrdené skutočnosti súd bude skúmať najmä v rozvodovom konaní, v ktorom je priestor na vykonanie riadneho dokazovania. Nakoľko matka neosvedčila vo svojom návrhu akútnu potrebu zásahu súdu nariadením neodkladného opatrenia, súd prvej inštancie návrh v celom rozsahu zamietol.

6. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podala odvolanie matka z dôvodov podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b), d), f), g) a h) Civilného sporového poriadku. V odvolaní matka uviedla, že podľa jej názoru použitý právny prostriedok v zmysle ustanovenia § 365 Civilného mimosporového poriadku na

úpravu stavu daného v čase podania návrhu bol správny. Poukázala na to, že odo dňa 7.4.2022 došlo k zmene pomerov vo vzťahu jednak k tomu, u koho sa reálne nachádza maloletá, ako aj k zmene pomerov ohľadom ohrozenia alebo narušenia života, zdravia priaznivého vývoja maloletej. Dňa 10.4.2022 matka odovzdala maloletú otcovi, pričom maloletá matke nebola v čase podania odvolania otcom odovzdaná späť. Otec jej uviedol, že maloletá je chorá a do uzdravenia sa bude nachádzať u otca, čo je však podľa matky lož. Maloletá mala užívať antibiotiká do dňa 14.4.2022, pričom ešte dňa 22.4.2022 maloletá nebola matke odovzdaná. Otec maloletú konfrontuje úmyselne otázkami typu, s kým chce maloletá byť, pričom otec negatívne opisuje matku pred maloletou a vnucuje jej svoje názory na matku. Dňa 13.4.2022 mal otec maloletú odovzdať matke, pričom sa tak nestalo a z tohto dôvodu matka navštívila bydlisko otca v sprievode polície, zistila však, že v bydlisku otca sa nachádza len matkin syn, ktorý matke oznámil, že maloletá s otcom odišla, a to aj napriek tomu, že mala mať v tento deň údajne teplotu. Matka za účasti OO PZ Šoporňa telefonicky kontaktovala maloletú, ktorá ju klamala, že sa nachádza v bydlisku otca, pričom sa tam preukázateľne nenachádzala. Z konania a správania sa otca je zrejmé, že nemá v úmysle maloletú odovzdať matke. V tejto súvislosti dala matka do pozornosti uznesenia Krajského súdu v Nitre č. k. 9CoP/17/2021, č. k. 9NcC/4/2021 a uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 56/2017 zo dňa 19.1.2017. Na oboznámenie celej situácie poukázala aj na uznesenie súdu prvej inštancie č. k. 22C/21/2022-55 zo dňa 14.4.2022, ktorým bolo nariadené, aby otec nevstupoval do rodinného domu na adrese D. B. XXX, ako aj na príslušné pozemky a zároveň mu bolo nariadené, aby sa k matke nepribližoval na vzdialenosť kratšiu než 10 metrov. Matka navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a aby odvolací súd nariadil neodkladné opatrenie v zmysle podaného návrhu.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku účinného), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - účastníkom (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), d), f), g), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 Civilného mimosporového poriadku), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že odvolaniu matky nie je možné priznať úspech, keďže napadnuté uznesenie je vo výroku vecne správne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

8. Predovšetkým sa žiada konštatovať, že odvolací súd nemal dôvod nesúhlasiť s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia, teda s tými dôvodmi, pre ktoré bolo podľa súdu prvej inštancie treba návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa dostatočne zaoberal všetkými predpokladmi, ktoré musia byť splnené na nariadenie neodkladného opatrenia a v napadnutom uznesení dostatočne vyložil, z akých dôvodov návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Odôvodnenie napadnutého uznesenia totiž nevykazuje žiadne logické, skutkové ani právne medzery, bolo preto i objektívne presvedčivým (ktorou presvedčivosťou tu samozrejme je nutné mať na mysli schopnosť presvedčiť kohokoľvek s výnimkou toho, kto má záujem na celkom inom výsledku konania) a odvolaciemu súdu poskytovalo možnosť sa i len obmedziť na konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku). Pre nutnosť vyporiadania sa aspoň stručne aj s odvolacími námietkami a pre celkovú úplnosť sa však žiada aj tu doplniť nasledovné:

9. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na obsah preskúmaného uznesenia i argumenty matky predstreté v odvolacom konaní, bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky a dané skutkové okolnosti odôvodňujúce neodkladným opatrením podľa ustanovenia § 365 Civilného mimosporového poriadku rozhodnúť o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 21P/154/2021.

10. Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, ak sa ocitne maloletý bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí.

11. V zmysle Čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

12. V zmysle Čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

13. V zmysle Čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

14. V zmysle Čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa.

15. V zmysle § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

16. Právna úprava neodkladného opatrenia vo veciach ochrany maloletého dieťaťa v zmysle citovaného ustanovenia procesného predpisu vychádza z potreby bezodkladne riešiť vážnosť situácie, v ktorej sa maloleté dieťa nachádza. Ak sa maloleté dieťa ocitne bez akejkoľvek starostlivosti (ak dieťaťu nemá kto poskytnúť starostlivosť) alebo si to vyžaduje okamžitá ochrana jeho života, zdravia a priaznivého vývoja (ak ide o dieťa zanedbané, týrané a pod.), ak je tu dôvodná hrozba alebo narušenie, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bolo maloleté dieťa dočasne zverené do starostlivosti fyzickej alebo právnickej osoby. V uznesení o nariadení neodkladného opatrenia súd určí konkrétnu osobu, do dočasnej starostlivosti ktorej sa zveruje maloleté dieťa (fyzická osoba, detský domov, krízové stredisko a pod.). Ustanovením § 365 Civilného mimosporového poriadku je zvýraznená osobitnosť a urgentnosť prípadov, v ktorých súd musí konať okamžite a nie je ani vylúčené konať aj na základe akéhokoľvek podnetu. Potreba zabezpečenia ochrany maloletého dieťaťa vyplýva aj z ustanovení Zákona o rodine. Sleduje sa najmä záujem maloletého dieťaťa, ktorý bol ako zásada zakotvená prijatím zákona č. 175/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Zákon o rodine. V zmysle uvedenej zásady je záujem maloletého dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa okrem iného zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa a podobne.

17. Neodkladné opatrenie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých slúži na poskytovanie rýchlej, efektívnej ale zásadne len bezodkladnej úpravy rodinnoprávných vzťahov. Bezodkladnosť opatrenia spočíva v tom, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov konania, ani tretích osôb, pričom pri jeho nariaďovaní prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním rozhodnutia vo veci samej, pretože takéto dokazovanie presahuje rámec konania v časti o nariadení neodkladného opatrenia, keďže je v rozpore so zmyslom okamžitej a rýchlej ochrany dieťaťa. Z tohto dôvodu zákon ani nepredpokladá, aby pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd vykonával dokazovanie (§ 329 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku). Je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, od ktorých sa odvodzuje opodstatnenosť návrhu, aspoň osvedčené. Posúdenie, či a kedy je daná naliehavá potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov, je ponechané na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Pod potrebou bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov sa rozumie stav vzťahov účastníkov, ktorý neznesie odklad.

18. V preskúmanom prípade sa matka domáhala nariadenia neodkladného opatrenia o zverení maloletej do jej osobnej starostlivosti v zmysle ustanovenia § 365 Civilného mimosporového poriadku dôvodiac, že správaním otca došlo k reálnemu narušeniu života, zdravia a priaznivého vývoja maloletej. Súd prvej inštancie návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, keďže matka zvolila

nesprávny právny prostriedok ochrany rodičovských práv, nakoľko za aktuálneho stavu nie je život, zdravie a priaznivý vývoj maloletej vážne ohrozený alebo narušený. Matka podala proti uzneseniu súdu prvej inštancie o zamietnutí jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia odvolanie a žiadala napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmeniť tak, že návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa vyhovie. Matka nesúhlasila so zamietnutím návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, keďže otec jej maloletú odmieta od 10.4.2022 odovzdať a svojimi klamstvami sa snaží vytvoriť lepší obraz o sebe u detí na úkor jej osoby, má za cieľ znemožniť jej sa v stretávaní s deťmi, pričom takéto pôsobenie na maloletú predstavuje týranie detí a dochádza k ich citovému vydieraniu.

19. Zo skutkových okolností prípadu vyplýva, že maloletá pochádza z manželstva rodičov, pričom na súde prvej inštancie prebieha pod spisovou značkou 21P/134/2021 konanie o rozvod manželstva a o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej na čas po rozvode. Z manželstva rodičov pochádzajú okrem maloletej ešte dve deti, ktoré sú toho času plnoleté. Rodičia žijú oddelene od februára 2022. Maloletá má sedem rokov, od 10.4.2022 sa nachádza v starostlivosti otca, otec odmieta maloletú matke odovzdať. Matka je od októbra 2019 liečená v psychiatrickej ambulancii. Matka podala na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Galante dňa 3.4.2022 oznámenie o schválnostiach zo strany otca, ku ktorým malo dôjsť dňa 3.4.2022 a dňa 5.4.2022 trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby. V konaní vedenom na súde prvej inštancie pod spisovou značkou 19P/67/2022 sa matka návrhom zo dňa 20.4.2022 domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd nariadil otcovi povinnosť odovzdať maloletú do starostlivosti matky, o ktorom návrhu súd prvej inštancie rozhodol uznesením č. k. 19P/67/2022-81 zo dňa 27.4.2022 zamietnutím, pričom matka podala proti uvedenému uzneseniu odvolanie, vec nie je právoplatne skončená. Na súde prvej inštancie prebieha konanie pod spisovou značkou 32P/57/2022, v ktorom konaní sa otec domáha nariadenia neodkladného opatrenia o zverení maloletej do jeho starostlivosti. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 12.4.2022 (ktorá je súčasťou spisu sp. zn. 32P/57/2022) vyplýva, že vykonali dňa 8.4.2022 pohovor s maloletou, pri ktorom uviedla, že sa jej páči v domácnosti matky a tiež sa jej páči bývať u otca. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 25.4.2022 (ktorá je súčasť spisu sp. zn. 19P/67/2022) vyplýva, že vykonali dňa 22.4.2022 pohovor s maloletou, pri ktorom uviedla, že chce byť s otcom. Vzťahy medzi rodičmi sú zostrené, komunikácia medzi nimi viazne, obaja rodičia majú diametrálne odlišné predstavy o tom, kto by mal zabezpečovať starostlivosť o maloletú. Konflikt medzi rodičmi pretrváva, nepochybne je spôsobilý zasiahnuť do vzťahov v rodine.

20. Vychádzajúc z vyššie uvedených teoretických východísk a okolností prípadu je odvolací súd rovnakého názoru, ako súd prvej inštancie, že matka neosvedčila skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že život a zdravie maloletej, jej psychický, fyzický a sociálny vývin si vyžadujú okamžitú ochranu a zásah súdu vydaním takéhoto neodkladného opatrenia. Skutočnosti, ktorými bol zdôvodnený návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, nestačia na osvedčenie podmienok uvedených v ustanovení § 365 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku. Opakujúce sa konflikty medzi rodičmi o tom, kto bude zabezpečovať starostlivosť o maloletú, odmietanie otca odovzdať maloletú do starostlivosti matky, podávanie oznámení matkou na otca, nie sú osvedčením toho, že by sa maloletá v súčasnej dobe nachádzala v situácii ohrozujúcej jej život, zdravie a priaznivý vývoj, alebo bez akejkoľvek starostlivosti. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie konštatuje, že matka neosvedčila akútnu potrebu zásahu súdu nariadením neodkladného opatrenia. Z obsah spisu nevyplývalo, že by maloletej hrozila akákoľvek ujma vyžadujúca si zásah súdu navrhovaným neodkladným opatrením.

21. Odvolací súd preto vzhľadom na nepreukázanie osvedčenia nariadenia neodkladného opatrenia dospel k záveru, že nie je možné nariadiť neodkladné opatrenie pre nesplnenie podmienok, neosvedčenia predpokladov v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku.

22. Žiada sa opakovane zdôrazniť, že pri nariadení neodkladného opatrenia súd nemusí a pre krátkosť času ani nemôže vykonávať dokazovanie v rovnakej forme a rozsahu ako pri rozhodovaní vo veci samej (vzhľadom i na zákonom limitovanú lehote na rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia). V konaní vo veci samej bude vykonané riadne dokazovanie, v rámci ktorého budú náležite zistené všetky rozhodujúce skutočnosti a súd bude môcť vo veci meritórne rozhodnúť o výkone rodičovských práv a povinností na čas po rozvode (prípadne i na čas do rozvodu, ak bude takýto návrh podaný), sledujúc pritom primárne záujem maloletého dieťaťa.

23. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov potom odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie s použitím ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku ako vecne správne potvrdil.

24. Odvolací súd opakovane vyslovene prizvukuje, že pri výkone rodičovských práv a povinností sú rodičia v prvom rade povinní chrániť záujmy svojho maloletého dieťaťa (§ 28 ods. 2 druhá veta Zákona o rodine), pričom akékoľvek konfrontačné správanie rodičov rovnako nie je na prospech maloletého dieťaťa, a preto dôrazne apeluje predovšetkým na jeho rodičov, aby nadradili záujmy a prospech svojho maloletého dieťaťa nad vlastné záujmy a negatívne postoje voči druhému rodičovi. Preto odvolací súd tiež apeluje na obidvoch rodičov, aby vzájomnou komunikáciou a súčinnosťou prispeli k riešeniu situácie v rodine a svojmu maloletému dieťaťu vytvorili pokojné, harmonické a láskyplné prostredie pre jeho zdravý psychický a fyzický vývin.

25. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže nebol zistený žiaden z dôvodov pre pripustenie výnimiek z jeho aplikácie.

26. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).